

शेर शिवा का छावा; छत्रपती संभाजी महाराज

स्वराज्यरक्षक धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज यांची आज जयंती आहे. संकटावर पाय देवून उभे राहणारे निर्विवाद वर्चस्व गाजवणारे, तेजोमय कारकीर्द असणारे

स्वराज्याची धुरा सक्षमपणे सांभाळणारे हिंदुस्थानाला तोंडात बोटे घालायला लावणारा पराक्रम करणारे छत्रपती संभाजीराजे हे असामान्य व्यक्तीमत्त्व होय. प्रचंड धैर्य अजोड पराक्रमी असामान्य शौर्य, अथक परिश्रम, प्रयत्नवादी अनेक भाषांवर प्रभुत्व, संस्कृतमध्ये तर पंडितच होते.धर्माभिमानाी व्यासंगी, समाजकारण, राजकारण, अर्थकारण,धर्मकारण अशा अनेक क्षेत्रात आपले वर्चस्व गाजवणारे छत्रपती संभाजी राजेंचा जन्म १४ मे १६५७ रोजी पुरंदर किल्ल्यावर झाला. सनई-चौघडे वाजू लागले,आनंदी आनंद वातावरण झाले. भगवा अभिमानाने फडकू लागला, सह्याद्री आकाशाच्या उंचीने दिल्लीकडे ताठ नजरेने पाहू लागला. अवघा दक्खन मंगलमय झाला. सह्याद्रीच्या कानाकोपऱ्यात एकच आरोळी घुमू लागली, माझा राजा जन्मला, माझा शंभो जन्मला. छत्रपती शिवाजी राजे यांना पुत्ररत्न प्राप्त झाले.

त्यांचे नाव म्हणजे छत्रपती संभाजी राजे. छत्रपती शिवाजी राजेंचे संभाजीराजेंवर अपार प्रेम होते. संभाजी राजेंच्या मातोश्री सईबाई या राजे २ वर्षांचे असतानाच मरण पावल्या. नशिबाने दश अवतार दाखवायला सुरुवात केली.सईबाईंच्या अकाली निधनानंतर त्यांचा संभाळ हा राजमाता जिजाऊंनी केला.

जिजाऊंचे संस्कार म्हणजे शंभूराजा... शिवरायांची तळपती तलवार म्हणजे शंभूराजा... सळसळत्या रक्ताचा धगधगता अंगार म्हणजे शंभूराजा... मराठ्यांचे उसळते रक्त म्हणजे शंभूराजा... केशवभट आणि उमाजी पंडीत यांनी संभाजी राजेंना शिक्षण दिले.लहान असताना त्यांची सावत्र आई सोयराबाई यांनीही त्यांच्यावर माया केली. संभाजी राजेंनी राजकारणातील,डावपेच,गनिमी कावा ई. चे शिक्षण लहानपणीच आत्मसात केले.

जेव्हा छत्रपती शिवाजी महाराजासोबत संभाजीराजे आग्रा मोहिमेवर गेले होते. त्यावेळी ते केवळ ९ वर्षांचे होते. आग्राहून रायगडावर परत येताना संभाजी राजेंनी त्यांचे दाखवलेले बुद्धीचातुर्य तर अर्वणीय असेच आहे. वयाच्या आठव्या १४ व्या वर्षी त्यांनी 'बुद्धभूषण' हा ग्रंथ लिहिला.गंगाभटांकडून, नीतिपर 'समयनय' हा ग्रंथ संभाजी राजेंनी लिहून घेतला तर 'धर्मकल्पलता' हा ग्रंथ केशव पंडिताने संभाजी राजासाठी लिहला. पुढे छत्रपती झाल्यावर संभाजी राजेंनी अष्टप्रधान मंडळाची नियुक्ती केली. श्री शंशो: शिवजातस्य मुद्राघौरिव राजते ।

अॅड.जयश्री तेरकर,धाराशिव

यद कसे विनी लेखा वततें कस्यनेपरि ।।' अशी मुद्रा छत्रपती झाल्यावर संभाजी महाराजांची होती. मराठा साम्राज्याच्या १५ पट असणाऱ्या मुघल साम्राज्याशी संभाजी महाराजांनी एकहाती लढा दिला. पुरेपूर 'गनिमी कावा' वापरून औरंगजेबाला जेरीस आणले. त्यांच्या अस्तित्वात एकही लढाई मध्ये त्यांना अपयश आले नाही.शहाबुद्दीन

सुरुवातीला छत्रपती संभाजीहराजेंचा मेहुणा गणेशी शिकें आणि औरंगजेबचा सरदार मुकर्रबखान यांनी संगमेश्वरवर हल्ला केला. मराठ्यात आणि मुघल सैन्यात चकमक झाली.मराठ्यांचे सैन्यबळ कमी पडले. परिणामी शत्रुने संभाजीराजे व कवी कलश यांना मुघलाने पकडले व बहादूरगड येथे आणण्यात आले. औरंगजेबाचे अनन्वित अत्याचार असह्य होऊन सुमारे ४० दिवसांनी फाल्गुन अमावस्या म्हणजेच ११ मार्च १६८९ रोजी संभाजी महाराज यांची प्राणज्योत मालवली. असह्य यातना सहन केल्या, परंतु स्वराज्यनिष्ठा आणि धर्मनिष्ठा संभाजी राजेंनी सोडली नाही. म्हणून त्यांना अखंड भारतवर्षाने 'धर्मवीर' ही पदवी मरणोत्तर बहाल केली.

“पाहुनी शौर्य तुझ्यापुढे मृत्यू नतम स्तक झाला स्वराज्याचा माझा शंभो अमर झाला....

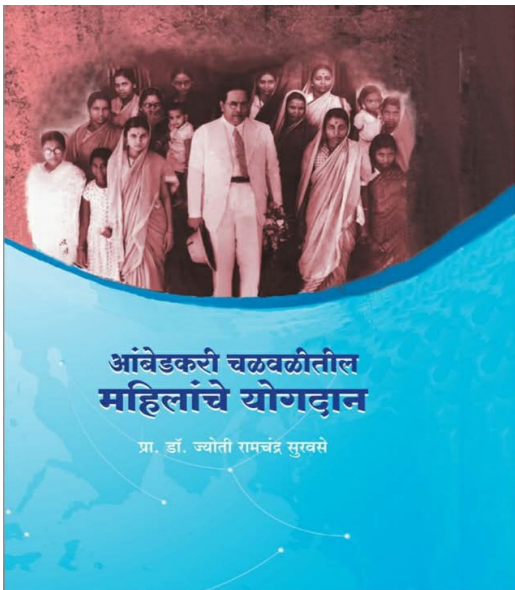
आंबेडकरी चळवळीतील महिलांचे योगदान

भारतीय पुरुषसत्ताक समाजात स्त्री ही कायम उपेक्षित राहिली आहे.त्यातही तथाकथित मागासलेल्या समाजातील स्त्रीबद्दल तर काही बोलायलाच नको,एक तर वर्ण आणि जातीव्यवस्थेने लादलेली धार्मिक,सामाजिक गुलामगिरी त्यात पुन्हा स्त्रीचं जीवन,भारतीय समाजातील पन्नास टक्के लोकसंख्या जी महिलांची होती ती शतकानुशतके अज्ञानाच्या,उपेक्षेच्या घोर अंधारात राहात आली होती,पण जेव्हा बहुजनसमाजाला आणि त्यांच्यातील स्त्रियांना शिक्षणाची दारे उघडी करून देण्याची महात्मा जोतीबा फुले आणि क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले यांनी क्रांतीकारी कामगिरी बजावली आणि अज्ञानाचा अंधार नष्ट होण्यास सुरुवात झाली,पुढे महामानव डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांनी तर संपूर्ण दलित समाजाला प्रचंड प्रेरणा दिली,

बौद्धधम्माची दिक्षा घेतल्यानंतर

संपूर्ण देशातील वंचित समाजामध्ये परिवर्तनाचे वारे वाहाण्यास सुरुवात झाली.येथील अन्यायी व्यवस्थेने आजवर निव्वळ गुलाम म्हणून वागवलेल्या कोट्यवधी पंडित जनतेला शिक्षणामुळे सन्मानाने जगण्याचा मार्ग मोकळा होऊ शकला. सनातनी व्यवस्थेने किडलेल्या या देशाला परिवर्तनवादी विचाराच्या महामानवांनी नवसंजीवनीच दिली.त्यातून फक्त समाजातील पुरुषवर्गाच नव्हे तर स्त्रियादेखील शिक्षणाच्या माध्यमातून स्वतः ची,कुटुंबाची आणि पर्यायाने संपूर्ण समाजाची सर्वांगीण प्रगती साधण्यात अग्रेसर झाल्या.स्त्रियांनामानसिक गुलामगिरीतून बाहेर काढायचे असेल तर तिला शिक्षणाशिवाय पर्याय नसल्याचे महात्मा फुले यांनी जाणले होते.म्हणूनच त्यांनी सावित्रीमाईंला शिक्षित करून स्त्रीशिक्षणाला चालना दिली.त्यासाठी फुले दांपत्याने अविगत संघर्ष केला,ज्यावेळी स्त्रीने शिकणे म्हणजे पाप मानले जायचे अशा काळात सनातनी प्रवृत्तीशी इटश्टीब घेत शिक्षणप्रसाराचे क्रांतीकार्य केले.पुढे महात्मा फुले यांना गुरु मानून बाबासाहेबांनी न्याय,समता,स्वातंत्र्य,बंधूता या श्रेष्ठ मानवी मूल्यांना आदर्श मानीत माणसाला माणूस म्हणून जगण्याचा अधिकार प्रदान केला.मनुस्मृतीसारख्या विषमतावादी ग्रंथाची जाहीरपणे होळी करून बाबासाहेबांनी स्त्रीस्वातंत्र्यासाठी एल्यार केला.प्रचंड सामाजिक,राजकीय आणि धार्मिक संघर्षानंतर वंचित समाजातल्या स्त्रिया शिकू लागल्या,लिहू-वाचू लागल्या. आपले विचार परखडपणे मांडू लागल्या.त्यासाठी बाबासाहेबांना मानवमुक्तीचा मोठा लढा उभारावा लागला.त्यातूनच पुढे आंबेडकरी विचाराची चळवळ चहूअंगांने फुलू-फळू लागली. त्यात महिलासुद्धा मोठ्या प्रमाणात सहभागी झाल्या.त्यावरच 'आंबेडकरी चळवळीतील महिलांचे योगदान' या प्रा.डॉ.ज्योती रामचंद्र सुरवसे लिखित पुस्तकात झोत टाकण्यात आला आहे. या पुस्तकातून आपण आंबेडकरी चळवळीतील महिलांचा शोध आणि बोध घेण्याचा प्रयत्न केला असल्याचे प्रा.डॉ.सुरवसे म्हणतात.

‘शिका,संघटित व्हा,संघर्ष करा’

या डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांनी दिलेल्या संदेशाबहुकूम भारतातील वंचितवर्गातील जनता शिकून,संघटित होऊन जेव्हा संघर्ष करायला लागली,तशी देशाच्या प्रगतीची गती अनेकपटीने वाढली.पुरुष शिकला तर फक्त तो एकाटच शिक्षित होतो पण कुटुंबातली स्त्री शिकली तर अखवे कुटुंबच ती शिक्षित करते याचा प्रत्यय आजवर शिक्षणापासून वंचित राहिलेल्या लाखो कुटुंबांनी घेतला,हे सगळे आंबेडकरी चळवळीचे फलित होते.मूळ विषयाकडे वळण्यापूर्वी पूर्वपिंडीकेत भारतातप्राचीन काळापासून ते मध्यपूर्वकाळ,ब्रिटीश काळ ते स्वातंत्र्यानंतरच्या काळात स्त्रियांची काय अवस्था होती याचा धावता आढावा घेण्यात आला आहे. सतीप्रथा,विधवाविवाह बंदी या आणि अशा अनेक बुरसटलेल्या रूढींना परंपरेच्या नावाखाली स्त्रियांवर लादण्यात आले होते,सामाजिक चळवळी आणि शिक्षण,प्रबोधनाच्या माध्यमातून स्त्रिया धार्मिक रूढींच्या कचाट्यातून मुक्त होत गेल्या.स्वातंत्र्यपूर्व काळात सामाजिक चळवळीत आपले योगदान देणाऱ्यांमध्ये स्त्रियांची संख्याही लक्षणीय होती. पुढे बाबासाहेबांनी भारतीय राज्यघटनेद्वारे स्त्रियांना समान हक्क आणि अधिकार प्रदान करून सामाजिक क्रांतीचा

कळसाध्यापक गाठला.देशाच्या स्वातंत्र्यानंतर हिंदू कोड बिलाच्या माध्यमातूनबाबासाहेबांनी समाजातील सर्वच महिलांसाठी मुक्तीचे कवाडच उघडले.तथागत बुद्धाच्या अपारकरणेने ओंधंबलेले काळीजच अशा प्रकारची युगप्रवर्तक कामगिरी बजावू शकते,जी बाबासाहेबांनी बजावली.धर्माने स्त्रीला उपभोग्य वस्तू मानलेले असताना हिंदू कोड बिला च्या द्वारे बाबासाहेबांनी स्त्रीला एक माणूस म्हणून जे जे हक्क,अधिकार बहाल करता येणे शक्य होते ते बहाल केले.त्यातूनच स्त्रिया राजकारण,साहित्य याशिवाय समाजातील प्रत्येक क्षेत्रात आपले कर्तृत्व गाजवू लागल्या अशा कर्तृत्ववान स्त्रियांच्या कार्याचा आढावा या पुस्तकात विस्तृतपणे घेतला आहे.त्यामध्ये मराठी आणि हिंदी साहित्यात मोलाची भर टाकणाऱ्या निवडक

भरत यादव, ९८९०१४०५००.

स्त्रीसाहित्यिकांच्या साहित्यावर कटाक्ष टाकला गेलाय. यात प्रामुख्याने ज्येष्ठ कवयित्री हिराबाई बनसोडे,ज्योती लांजेवार,सुगंधा शेंडे,सुरेखा भगत,प्रज्ञा लोखंडे-पवार, मीना गाभिये ते मुशिला टाकभौर इत्यादी कवियित्रींचे आणि शांताबाई काळे,बेबीताई कांबळे,जनाबाई गिन्हे,उर्मिला पवार,मल्लिका अमरशेख,

नजुबाई गावीत यांच्यासारख्या साहित्यिक,लेखिकांच्या योगदानाची दखल घेण्यात आली आहे.मराठी साहित्यात एकेकाळी दलित साहित्याने मोठी खळबळ उडवून दिली होती,वंचित आणि उपेक्षित समूहातून आलेल्या लेखकांनी आपले दाहक अनुभव शब्दात चितारून प्रचंड खळबळ उडविली होती,मराठी साहित्याचा आजवर राहिलेला सवर्ण,ब्राह्मणी म्हणजेच उच्चवर्णीय तोंडवळा खरवडून टाकण्याचे व बदलण्याचे कार्य आंबेडकरी साहित्याने केले.यात दलित स्त्री साहित्यिकाही मागे राहिल्या नाहीत. आपल्या प्राज्ञळ आत्मकथनाने समाजाचा जातीय चेहरा जगापुढे मांडताना आंबेडकरी विचाराने पेटलेल्या स्त्रिया जराही डगमगल्या नाहीत.ही आंबेडकरी विचारांची महाप्रेरणा होती. ज्यामुळे मराठी साहित्याचा केवळ राष्ट्रीयच नव्हे तर आंतरराष्ट्रीय पातळीवरही दबदबा निर्माण होण्यास मदत झाली.

सावरगावची जिल्हा परिषद शाळा 'सर्वोत्कृष्ट'

आरंभ मराठी/ धाराशिव

तुळजापूर तालुक्यातील सावरगाव जिल्हा परिषद शाळेस सर्वोत्कृष्ट शाळा पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. जिल्हा परिषद प्रशाला सावरगाव येथील विद्यार्थी दरवर्षी (८वी),शिशुवृत्ती(५ वी व ८वी)परीक्षेत जिल्हा, तालुका निवड यादीत चमकत असतात. शालांत परीक्षा (१०वी) मध्ये शाळेचा निकाल चांगला असतो. शाळेत विविध सहशालेय उपक्रम राबविले जातात.शाळेच्या पटाचा आलेख दरवर्षी वाढत आहे.शाळा गुणावंत विद्यार्थी तयार करण्याचा आटोकाट प्रयत्न करत असते.याची दखल जिल्हा प्रशासनाने घेऊन पालकमंत्री प्रताप सरनाईक यांच्या उपस्थितीत व खासदार ओमप्रकाश राजे निंबाळकर,आमदार कैलास पाटील, आमदार प्रवीण स्वामी,

जिल्हाधिकारी कीर्ती किरण मैनाक घोष, शिक्षण अधिकारी (प्रा.) पुजार,मुख्य कार्यकारी अधिकारी अशोक पाटील, शिक्षणधिकारी

सावित्रीबाई फुले विद्यालयाचा निकाल १६ टक्के

आरंभ मराठी / कळंब

कळंब शहरातील सावित्रीबाई फुले विद्यालयाचा दहावी बोर्ड परीक्षेचा निकाल १६ टक्के लागला आहे. परीक्षेत एकूण बसलेले विद्यार्थी २३६ होते. त्यापैकी २२६ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. यामध्ये विशेष प्राविण्य मिळवणारे विद्यार्थी ८७, प्रथम श्रेणी ६८, द्वितीय श्रेणी ५९, तृतीय श्रेणी १२ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत. यशस्वी विद्यार्थ्यांमध्ये उपादे प्रथमेस १८.२० %, कामगंडे व्यंकटेश १५.४०%, निंबाळकर समृद्धी १५.२०%, थळकरी गार्गी १४.६०%, भवर पिपुष १३%, गोडगे आदिती १२.६०%,

पुले वैष्णवी १२.४०%, कुलकर्णी ऋतुजा ११.६०%, शेख सिमरन १०.८०%, कणसे चैतन्य १०.८०%, तांबोळी सनोबर१०.६०%, वाघमारे अथर्व १०.६०%, वाघमारे सुष्म १०.४०%, महाकुंडे आदित्य१०.४०%, शेवडे शु्रुती ८९.८०%, माळी संकीता८९.६०%, गव्हाणे श्रावणी ८९.४०%, चौदे प्रतीक्षा ८९.२०%, जाजू पृथ्वीराज ८९%, गव्हाणे यशराज ८८.८०%, रामेश्वरऋतुजा८८.८०%, मोहिते वैष्णवी ८८.८०%, देशमुख संयुक्ता ८८.८०% इतर श्रावणी ८८.६०%, वाघमोडे आकांशा ८८.६०% चौदे पिपुष ८८.४०%, सुळे वेदिका ८८%, नाईकवाडे अस्मिता ८७.८०%,

वाकडकर ऋतुजा ८७.४०%, गायकवाड श्रेया ८७.२०%, कुपकर श्रावणी ८६.६०%, वामले प्रांजली ८६.४०%, परकाळे आंका ८६.२०%, कदम प्रतीक्षा ८५.६०% खंदारे जानवी ८५% हे विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत. यशस्वी विद्यार्थ्यांचे संस्थेचे अध्यक्ष श्रीमती मनोरमा शेळके, डॉ.पांडुरंग भवर, केंद्रप्रमुख हणमंत कदम, सावरगावच्या सरपंच सौ सुवर्णाताई पाटील, माजी जिल्हा परिषद सदस्य संतोष बोबडे, राजकुमार पाटील, माजी सरपंच रामेश्वर तोडकरी,उपसरपंच धर्मराज शिंदे, शाळा व्यवस्थापन समितीचे माजी अध्यक्ष श्री राम राजे पाटील आदींनी कौतुक केले.

तालुक्यातील उपळे (मा.) येथील केंद्रीय प्राथमिक शाळा, हरिभाऊ घोगेर हायस्कूल आणि केशरबाई लिंबराज पडवळ ज्युनियर कॉलेज या कॉलेजमध्ये शै.१९८७-८८ (पहिली) ते शै. वर्ष १९९८-९९ (बारावी) दरम्यान शिकलेल्या विद्यार्थ्यांचा स्नेहमेळावा हरिभाऊ घोगेर हायस्कूल उपळे (मा) येथे संघट झाला. सदर स्नेह मेळाव्यासाठी साधारण ९० विद्यार्थी आणि ते ३० शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.शाळेच्या मैदानावर राष्ट्रीय, राज्यगीत आणि संविधान घेऊन सर्व विद्यार्थ्यांनी त्यावेळचा इयत्ता दहावीचा वर्ग भरवण्यात आला.त्यामुळे २८ वर्षांनी एकर आलेल्या माजी विद्यार्थ्यांच्या आठवणींना उजाळा मिळाला.गवळी सर यांनी सर्व विद्यार्थ्यांची पुन्हा एकदा हजेरी घेतली. हजेरी देताना आणि ओळखी करून घेताना जुन्या आठवणींना उजाळा मिळाल्यामुळे शिक्षकांसह अनेक विद्यार्थ्यांना अश्रू अनावर झाले होते.कार्यक्रमाचे उद्घाटन अध्यक्षोंच्या हस्ते दिपप्रज्वलन करून करण्यात आले. त्यानंतर दरम्यानच्या काळात दिवांत झालेल्या शिक्षक-शिक्षिका तसेच कर्मचारीवृंद व काही जिवलग वर्गमित्र या सर्वांचे स्मरण करून त्यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली. त्यानंतर सर्व शिक्षकांना भेटवस्तू देऊन त्यांचा वर्षांचित सन्मान करण्यात आला. यावेळी वनिता घोगेर, स्वाती सुतार, अविनाश शिंदे, बालाजी पाटील, राहुल निकम आणि दशरथ घोगेर यांनी

मनोगते व्यक्त करून जुन्या आठवणींना उजाळा दिला. दौलतराव माने सर, दत्तप्रसाद जंगम सर, चौधरी सर यांनी मार्गदर्शनपर मनोगत व्यक्त केली. त्यात श्री जंगम सरांनी 'केवळ तुम्हा मुलांचाच हा स्नेहमेळावा नसून तुमच्यामुळे हा आमचाही स्नेहमेळावा घडून आलेला आहे.' असे भावनिक उद्गार काढले.कार्यक्रमाचे अध्यक्षपद सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक हनुमंत देशमुख यांनी भुषविले तर संस्थेचे जनरल सेक्रेटरी अरुण घोगेर प्रमुख पाहुणे होते. तर श्रीम पाटील मंडम व श्रीम सुतार मंडम, सर्वश्री पी आर देशमुख सर, दौलतराव माने सर, बी.जी. चव्हाण सर, महादेव सुतार सर, डी वाय चव्हाण सर, बारते सर, गवाड सर, व्ही. आर. पडवळ सर, एस एल पडवळ सर, गवळी सर, चौधरी सर, दत्तप्रसाद जंगम सर, बी टी घोगेर सर,

जि.प.कन्या प्रशाला व डॉ.झाकीर हुसेन उर्दू शाळेचा शंभर टक्के निकाल

दोधींनी ९४.४०% गुण
 मिळवत संयुक्तीत्या
 तृतीय क्रमांक मि
 ळवला आहे. पल्लवी
 शिंदे हिने ९४% गुण
 मिळवत चतुर्थ क्रमांक
 प्राप्त केला आहे.
 या सर्व विद्यार्थिनी
 प्रतिभा निकेतन
 विद्यालयाच्या असून
 विद्यालयाच्या यशाचा
 आलेख सातत्याने
 उंचावत आहे. गेल्या
 अनेक वर्षांपासून उत्तम
 रंगरा राखणाऱ्या जिल्हा

आरंभ मराठी / परंडा

छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त परदेशी तत्कालीन सिखांव येथे मंगळवारी (दि.१३) भव्य रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. शिवा बहुर्रेश्री सामाजिक संस्था व समस्त ग्रामस्थ सिरसाव यांच्या वतीने या रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. रक्तदान हेच सर्वश्रेष्ठ दान या उक्तीनुसार गावातील ५१ नागरिकांनी यावेळी रक्तदानाचा हक्क बजावला. छत्रपती संभाजी राजे यांच्या जयंतीनिमित्त विशेष चर्चा सत्राचे आयोजनही यावेळी करण्यात आले आहे. या रक्तदान शिबिरा वेळी शोभा बहुर्रेश्रीय संस्थेचे सर्वेसाथी बोबडे, सामाजिक कार्यकर्ते गजानन पाटील, उमेश जाधव, विशाल झोरी यांच्यासह गावातील तरुणांनी सहभाग घेतला.

आरंभ मराठी / धाराशिव

धाराशिव तालुक्यातील खानापूर येथे सोमवारी (दि.१२) रात्र झालेल्या श्रद्धा शिंदे यांच्या व्याख्यानास शिवभक्तांचा उत्सुकता प्रत्येक मिळाला. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला श्रद्धा शिंदे यांनी शिवशंभूंच्या मूर्तीचे पूजन केले. व्याख्यानामध्ये त्यांनी लव्ह जिहाद, गो हत्या, विनाश गडावरील अतिक्रमण, धर्मांतर, शिवरायांचा इतिहास व आजची पिढी, भारत पाकिस्तान युद्ध, शंभूराजेची हत्या या विषयावर भाष्य केले. पहलगाम येथील मृत्यु झालेल्या निष्पाप भारतीय नागरिकांना श्रद्धांजली वाहून कार्यक्रमाचा समाप्ती झाला. यावेळी खानापूरमह कौडावा व धाराशिव येथील हिंदू बौद्ध व माता भगिनी मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

आरंभ मराठी / धाराशिव

लातूर शहरातील एमआयडीसी सभागृहात बँकटय्वाभावात
बीड संस्था द्वारा संचलित सर्वतो जेचन चिकित्ता
हाविचल्ल्या सन १५, १६, १७ या वर्षात शिक्षण
पेलेल्ल्या विद्यार्थ्यांचा तब्वल ३५ वर्षांनी स्मेह मेळाला
संपन्न झाला. मेळाल्ल्यानी सुखात राष्ट्रगीत व राज्यगीता
कण्णत आली व पहिलेगाभा भ्याड हल्लालीत शही
भारतीया नागीर व जना, चिकित्ता महाहाल्ल्यात
स्व.कुलकर्णी, निकम वर्गमित्र स्व. सावरीकर कलावंत
ज्ञात अज्ञातां श्रद्धांजली अर्पण केली. त्यानं
प्रास्ताविक नेताजी यादव यांनी केली त्यानंतर प्रदीपकुमार
शिगवी सोलापूर 'मेहाला' यांच्या सौजन्याने शुक्रवार
पिशवी, फरटोपी, पंचा, स्मृतीचिन्ह देऊन जेष्ठ शिक्षक
शिवाजी वाघ प्राचार्य अविनाश साततपू.प्र. संज
खोचरे,प्रा.विनय बागडे संस्था प्रतिनिधी.सी. हैशल
भोसले - सातपुते यांचा माजी विद्यार्थ्यांच्या
सत्कार करण्यात आला. त्यानंतर अस्थित वर्गमां
सत्कार मान्यवरयांचा हस्ते करण्यात आला. त्यानंतर
मान्यवर व माजी विद्यार्थ्यांनी मंगोते व्यक्त केली. सन

માજી વિદ્યાર્થી મેઝાલ્યાસાડી વિશેષ પરિશ્રમ દતા શિંદે,
સુરુચન પાટીલ યાની છેતવણીને સી. મિરા વાગ - હજીજી
કુદરતિયા વતીને શાલ પુષ્પાનેને સત્કાર કમ્પનાત
આતા. સુરસંચલન શેષનાથ વાગ યાની કેલે તર આમાર
સી. સવિતા આઝળે યાની માનેલે. ત્યાનરેન બહારશ
આવાજાત અનિસ શેવ, કમણેશી, કિરણ વાગમાને
શેષનાથ વાગ, નેતાઝી યાદવ યાંચ્યા ગાયનાવ સર્વ વર્ગમિ
ર્વાની નુર્યવિકાકાર સાર કાલે. ૩૦ વર્ષનાંત થેટ મેટીને
વર્ગમિત્રામથેશ આંનંદ દિસુતે યેતે હોતા. મોજન, હવાપાનાતર
પસાદાદાનેને મેઝાલ્યાંચી સંગતા કમ્પનાત આતી.

आरंभ मराठी / भूमिका

ब्राह्मण महासंघ भूप तालुकाच्या वतीने शुक्रवारी ₹ दि.९) श्रीराम मंदिर भूमी येथे विशेष प्राविण्यासह उच्च माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यां विद्यार्थिनींचा तसेच त्यांना अभ्यासामध्ये प्रोत्साहन देण्या त्यांच्या पालकांचा सन्मानपत्र व सन्मानचिन्ह देऊन सन्मान कण्यात आला. त्यांसाठी ब्राह्मण कार्यक्रमाचे अध्यक्ष ब्राह्मण महासंघाचे जिल्हाध्यक्ष विलास शाळू, कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून माजी सैनिक एकनाथ बेलसर मंचवार उपस्थित होते. यासोबतच तालुकाध्यक्ष सुधीर देशमुख, ज्येष्ठ व्यक्ती विलासवार देशमुख, अनिल बुरटे या माजी सराफांच्या हस्ते भगवान श्री परशुरामाच्या प्रतिमेशी पुष्पहार घालून दिव प्रज्वलित करून सोहळ्याची सुरुवात करण्यात आली. उच्च माध्यमिक परीक्षेमधे यश मिळवलेले विद्यार्थी व विद्यार्थिनी-

याच्या औदुंबर कुलकर्णी, समीक्षा शेखर व गुरुच देसान करण्यत आला. यावेळीं
कुलकर्णी, संस्कृती प्रसाद कुलकर्णी, हनुसख्येने देवान बांधव व भगिनी उपस्थित्थि
गोपांजल विलासास कुलकर्णी, कावित् व
कविकेशोर वंजावाडकर, ओंकार अभय
खुले, संस्कार संतोष कुलकर्णी यांचा
समानाच समानपत्र व समानचिन्ह शाल
प्रदर्शन समूह कुलकर्णी यांनी केले
या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभार

व गच्छ देऊन करण्यात आला. यावेळी
 बहुसंख्येने समाज बांधव व भगिनी उपस्थित
 होत्या. त्यांनी विद्यार्थी व विद्यार्थिनींचे
 कौतुक करून त्यांना मार्गदर्शनही केले.
 या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभास
 प्रदर्शन सधीर कुलकर्णी यांनी केले.

आरंभ मराठी / धाराशिव

धाराशिव जिल्ह्यातील सामाजिक, शैक्षणिक आणि औद्योगिक क्षेत्रातील उल्लेखनीय कार्यंबद्दल धनंजय गंगाधर शिंगाडे यांना राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज समाजकारण गज्यस्तरीय पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. हा प्रतियुक्ति पुरस्कार त्यांना अखिल भारीय मराठी साहित्य परिषदेच्या वतीने कराड येथे आयोजित ३१ व्या नवोदित मराठी साहित्य संमेलनात प्रदान करण्यात आला. गेल्या तीस वर्षांपासून धनंजय शिंगाडे यांनी धाराशिव जिल्ह्याच्या विकासामाठी भरीव योगदान दिले आहे. त्यांनी विविध औद्योगिक संस्थांची स्थापना करून रमणांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या आहेत. यासोबतच, बहुजन योद्धा सामाजिक संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष म्हणून त्यांनी समाजातील सर्व जाती-धर्माच्या लोकांना त्यास मिळवून देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण कार्य केले आहे. आरोग्य, शिक्षण, उद्योग आणि सामाजिक क्षेत्रात त्यांनी ३० पेक्षा अधिक संस्था उभारल्या आहेत, ज्या शाश्वतीपणे कार्यरत आहेत. या पुरस्कार सोहळ्यामध्ये सिक्किमचे माजी राज्यपाल श्रीनिवास

माटील, माजी मंत्री लक्ष्मणराव दोळवे, कोकणाही राष्ट्रीय चॅनेलचे अखिल भारतीय, शहर गौरी न्यूज अथॉरिटी विलास माटील माटील साहित्य परिषद पुणे, आणि ज्येष्ठ साहित्यिक विचारवंत प्रवीण गायकवाड यांची प्रमुख उपस्थिती होती. त्यांच्या हस्ते शिंगाडे यांना हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. याप्रसंगी मंत्री २४ तासचे जिल्हा प्रतिनिधी विरवस्त अखिल भारतीय माटील	साहित्य परिषद ज्ञानेश्वर सुधीर पवार, संपूर्ण वठले शंकर आरंबे, प्रवीण पोळे मान्यवर उपस्थित होते. यांच्या सामाजिक कार्य राकीय क्षेत्रातील काय आहे. त्यांच्या या व्यापक परेडने अखिल भारतीय परिषदेने त्यांना हा पुरस्कार
--	---

साहित्य परिषद ज्ञानेश्वर पतंगे, पत्रकार सुधीर पवार, संतोष वतने, अनिरुद्ध कावळे, शंकर अंगारखे, प्रवीण पौळ यांच्यासह अनेक मान्यवर उपस्थित होते. धनंजय शिंगाडे यांच्या सामाजिक कार्याबरोबरच त्यांनी राजकीय क्षेत्रातही सक्रिय योगदान दिले आहे. त्यांच्या व्यापक कार्याची दखल घेऊन अखिल भारतीय मराठी साहित्य परिषदेने त्यांना या पुरस्काराने गौरवले आहे.

A group of men in white uniforms and a woman in a colorful sari standing in front of a monument. One man is cutting a ribbon.

फुले, शाहू, आंबेडकर उद्यान कृती समितीच्या वतीने तथागत गौतम बुद्ध यांची २५६९ यी जयंती अर्थात बुद्ध पीपीणा मध्ये उक्ता उत्साहाने विविध सामाजिक उपक्रम घेऊन साजी करणार्या आली. जगाला शांतीचा संदेश देणारा तथागत गौतम बुद्ध यांचे विचार जगाला प्रेरणादायी ठरतात, सध्या युद्ध घट परिस्थिती निर्माण झाली असताना जगाला युध्दाची नव्हे तर बुद्धाची गरज आहे. थपथप विवर्जन बोधिल्या डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुढ्याच्या पुण्यहार अर्पण करून तथागत गौतम बुद्ध यांच्या मूर्तीस पुष्प अर्पण करण्यात आले. समुदायातील बुद्ध वंदना घेण्यात आली. महामानवाच्या जयंती महोत्सवाचील कार्यक्रम देखावा पाहण्यासाठी नागरिकांनी मोठ्या प्रमाणावर केली जल असेून त्यागताने आभावात करण्यासाठी आले. मोठी गयी झाली होती. यावेळी डॉ. सिताबाई गळकी, रत्नादेव इजि.सुभाष नगडे, पोलीस आकाश ओन्हाळ पुणे, प्रा.गुलनाथ गावकराव जयंती, सामाजिक कार्यकर्ते कानिनाथ देवकुळे, संत गाडगेबाबा मुंबई मंडळाचे जिल्हाध्यक्ष नेताजी धोंगडे यांच्याहून इतर मान्यवरांचा सत्कार करण्यात आला. यावेळी भारतीय बौद्ध महासभेच्या अध्यक्ष राजश्री करम,सतिता लगाडे,जयश्री चव्हाण, विजयमाला धावारे,बौद्धदावा गुणवंत सोमराव,सोतेचे गोशा वाघमारे यांच्याहून इतर मान्यवर उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूरसंचालन बलमीम कांबळे यांनी केले तर आभार गोशा वाघमारे यांनी मानले.

गर्दी केली होते। या देखाव्याचा समारोप बुध पौर्णिमेनिमित्त होत असतो. यावेळी केली जात असणारी तय्यारीत अतिशय कठोर असते. यावेळी मोठी गर्दी झाली होते. यथेष्टी डॉ. मित्तानाई गवळी, डॉ. इंजि.सुभाष नगडे, पोलीस आकाश ओन्हाळ पुणे, प्रा.गुलनाथराव गायकवाड मुम्बई, सामाजिक कार्यकर्ते कामनिष्ठा देवकुळे, यांचे सादगोबाबा जयंती मंडळाचे जिल्हाध्यक्ष नेताजी धोंगेकर यांच्यासह इतर मान्यवर्णांचा सत्कार करण्यात आला. थोड्याच वेळाने भारतीय बौद्ध महासभेच्या अध्यक्ष राजश्री कदम,सविता कदम, लतागडे,जयश्री चव्हाण, विजयमाला धावारे,बौद्धाचार्य गुरुवंत सोनवणे,समितीचे कार्यवाह यांचेसह इतर मान्यवर्ण उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन बलभीणी कामंडे यांनी केलेले होते. कार्यक्रमाचे सूरसंचालन बलभीणी कामंडे यांनी केलेले होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन बलभीणी कामंडे यांनी केलेले होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन बलभीणी कामंडे यांनी केलेले होते.

आरंभ मराठी / भूमिका

भूम येथील रमाई
नगर येथे गौतम बुद्ध
यांची जयंती उत्साहात
साजरी करण्यात
आली. याप्रसंगी
पंचश्रील ध्वजाचे
ध्वजारोहण नंदकुमार
शिंदे व तलाठी मोहोळ यांचे हस्ते करण्यात आले. भावना
गौतम बुद्ध यांच्या प्रतिमेचे पूजन पुथ्य आणि दिप प्रचलन करून
सर्व उपस्थित महिलांच्या हस्ते करण्यात आले. या वेळी मामी
नगरसेविका सावित्रा थोरत, माजी मुख्याध्यापिका पुण्या हद्दके
सरोज शिंदे, सिरता शिंदे, अर्चना सोनवणे, अश्विनी कौशर्य
बनरोडे, शोनाताई सोनवणे, चंदनशिंदे मंडळ, लोखंडे मामी आदी
महिलांनी पूजन केले. याचबरोबर विनायक मयके, प्राध्यापक राम
शिंदे, शिखरेसा नारायण शिंदे राग मागासवर्गीय विभाग भूम तालुक
अध्यक्ष सुनील थोरत, प्राणपलिंग मुळे, चंदनशिंदे, प्रमोद सोनवणे
बापू सोनवणे, राहुल धावारे, अमोल सोनवणे महेंद्र थोरत पम्पू
बगाडे धम्मपाल दांडोडे, अमर गावकवाडे, सिद्धेश सोनवणे, बबल
बनरोडे, मेजर लालो, गोतलमाल सुकाळे, मिलिंद सोनवणे तसेच
नगर मगर भूम येथील शेळोडो कार्यकर्ते यावेळी उपस्थित होते

ट्रॅक्टरद्वारे मशागतीची कामे करण्याकडे शेतकऱ्यांचा ओढा

आरंभ मराठी / तेरा

अवघ्या पंधरा दिवसावर येऊन ठेपेलेल्या पासाळाच्यामुळे खरीप पुर्व पेरणी महागातीची कामे उरकण्यासाठी नजीराजाची धांदल उडाली असून, पेणीसाठी जमीन तयार करण्यासाठी नजीराजा कामाला लागला आहे. गेल्या अनेक वर्षांपासून निरगुणीच्या लहरीपणाचे चढेकें सडून केलेल्या शेताकडून खरिपाच्या पेणीची तयारी आता सुरू केली आहे. आता मे महिना संपत आला असून पावसाळा शेताच्या पंधराड्यावर आला आहे. त्यामुळे शेताकडून खरीप हंगाम तेवढी पेणीपुर्व मशागत करून जमीन पेरणी करण्यासाठी तयार करण्यासाठी शेवकी लागमा चालू केली आहे ते व परिसरात खरीप हंगामातील सोयबीनचे प्रमुख पक्ष घेतले जात. नादी दीपक असल्याने शेवकी या

पिकाकडे वळला आहे. सोयाबीन सोबतच तूर, मुग व उडीद ही दुय्यम पिके घेतली जातात. २०२४-२५ च्या हंगामात पाऊस बऱ्यापैकी पडला

होता. त्यामुळे उसाची लागवडही
बऱ्यापैकी झाली आहे. मागील वर्ष
हमी भावाचा फटका सोयाबीन पिकाला
शासणाने हमी भाव ४८९२ रु.जाही

केला होता. परंतु, व्यापाऱ्यांनी शेतकऱ्याची मोठी लूट केली. ४२०० रु. पुढे भाव खुल्या बाजारात सरकलाच नाही. मजुरीचे दरही कम

अवकाळी पावसामुळे मशागतीला मदत

मागील चार दिवसांपासून धाराशिव जिल्ह्यात सर्वत्र अवकाळी पाऊस पडत आहे. या पावसामुळे पेपरगिर्बू मशातीतच्या कामाना मदत होत आहे. काही भागात मोठा पाऊस झाला असून नांगरीणी केलेल्या रानातील टेकळे फुटण्यात मदत झाली आहे. अनेकदेखील काही भागात पावसामुळे अंजना व्यक्त करण्यात आला आहे. दगाळ वातावरणामुळे उन्हाचा चटका कमी झाला असून, नजबरीजाला तशीतली कामे करण्यासाठी वातावरणाचीही साथ मिळत आहे. याबाबची योगीत वेटेल पावसाचे आगमन होणार असल्याचा अंदाज असल्याने या पंधरा दिवसात तशीतकी सर्व कामे करून घेतील असा अंदाज आहे.

लीपीक्ष्मा जास्त वाढाऊ. शेतकऱ्याच्या पदरी खर्च वजा जाता ३० टक्केही उत्पन्न राहिले नाही. बैलजोडीच्या द्रुतचर्या सहाय्याने मशात करणारासाठी परती दिली आहे. पशूधन काही झाल्यामुळे ठोठ्या द्रुतचर्या करणारे करण्याचा मार्ग निवडला आहे. त्यामुळे झटपट भागात उत्पन्न आहे. मनीस पेरणीसाठी काळीभीक करून ठेवली आहे. यावर्षी पावसाचा अंदाज हवामान खात्याकडून चांगला असल्याचे सांगितलेले जात आहे. सोयाबीन पीक तोट्यात जात असले तरी जिरायत करीत शेतकऱ्यांना सोयाबीन शिवाय पर्याय नाही. दम्यात पावसाळा काही दिवसांवर येऊन ठेवला असल्याने शेतकऱ्यांनी पेरणीपूर्वी मशातगातीसाठी वेग घेतला आहे.

शहतील समता नगर थेथे कलाविक्रय
प्रस्तुत मेवडी स्टार्स वहीन छंदी
गायकाच्या समूहाच्या तेशी 'ऑपरेश
सिंदूर' भारतीय सैन्य दलाच्या
यशस्वितेस सलामी म्हणून देशभक्तीपर
गीतांचे सादरगीकरण करण्यात आले.
प्रथम समुहासाठी नवीन साऊंड सिस्टीम
चे मुख्य प्रवर्तक युराज नंदे, सम
न्वयक शरद वडगावकर, सह सन्मन्वयक
मल्हारी नंदे, रविंद्र कुलकर्णी, सौ. वर्षा
नंदे यांच्याहस्ते पुनरु करणयात आले.
त्यानंतर पहिलेगायक म्याड हल्ला

शहीद भारतीय नागरिक व जवानांना श्रद्धांजली अर्पित करून देशभक्तीपर गीत गायन र्विष्ट कुलकर्णी, शेणबाबा वाघ,शरद वडावावकर, महाराी माने, महेश उंवगीकर, ध्रुवढ टेकळे, मुकुंद राजेनिंबाळकर, सुजीत अंबुरे, नितीन बनसोडे, अनिल मालखे, धनंजय कुलकर्णी, राजाभाऊ कारंडे, सुशील कुलकर्णी, विद्युलता दलभंजन, तारा म पे, बनिता टेकळे, प्रगती कुलकर्णी यांनी देशभक्तीपर गीत गायन केले. राष्ट्रगीत या कार्यक्रमाची सांगाता करण्यात आली.